

Klippedue (*Columba livia*)

Beskrivelse

Videnskabeligt navn: *Columba livia*

Synonymer: Tamdue¹

Kaldenavn: Klippedue

Beskrivelse: Klippeduen er grå på ryg og vinger med to kraftige sorte tværbånd på oversiden af vingerne. Den har en hvid plet på ryggen lige over overgumpen¹. Fjerdragstens udseende kan variere meget fra helt hvide til mørke ensfarvede samt brogede former¹. Klippeduen er monogam og parrene holder sammen hele livet. Den er i stand til at yngle hele året, 2-3 kuld årligt med 2 æg i hver¹. I ekstreme tilfælde kan den få op til 9 kuld på én ynglesæson². Allerede når den er 6 måneder gammel, er den i stand til at lægge sit første kuld æg². Klippeduen yngler gerne i løse kolonier og optræder i flok udenfor yngleperioden. Klippeduen er en standfugl. Klippeduen lever af græsfrø, ukrudtsfrø, brødrester og affald. Duerne fodrer deres unger med et osteagtigt sekret kaldet duemælk. Denne specialisering gør, at duerne ikke er afhængige af insektfangst, hvorfor duernes ynglesæson strækker sig over længere tid end andre fugles².

Forvekslingsmuligheder

Klippeduen kan forveksles med den noget mindre Huldue, *Columba oenas*¹. Hulduens stemme er to-tonet og noget mere monoton end Klippeduens³.

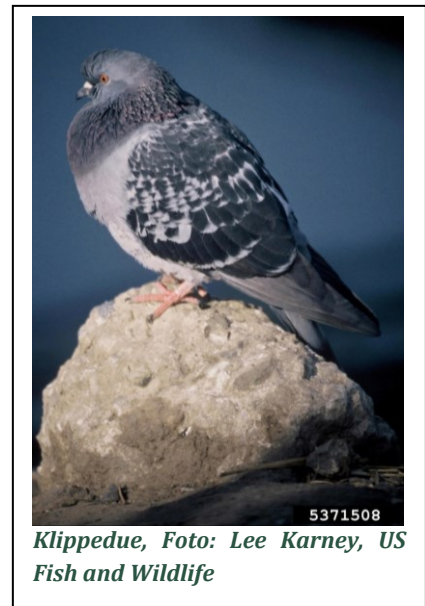
Spredningsvej og nuværende udbredelse

Den oprindelige vilde bestand af Klippeduen lever i Nordafrika, Europa og Mellemøsten¹. Klippeduen nedstammer fra Tamduen, der er blevet opdrættet af mennesker i mange tusinde år. Det menes, at de første duer blev gjort til husdyr for 5000 år siden i Middelhavsregionen². Siden er den undsluppet og har etableret vilde bestande¹. Bestanden af Klippedue/Tamdue er stabil eller voksende i Europa. I Danmark er de formentlig aldrig forekommet naturligt¹. I dag er den bredt over store dele af verden fra New Zealand til Nordamerika². Bestanden af tamduer er ikke gjort op, men arten er yderst talrig i alle store byer². Tamduen er en udpræget byfugl. Her finder de gode reddepladser, rigeligt med føde og ingen naturlige fjender².

Score og baggrund

Vi benytter en skala fra 1-3. 1 svarer til lav, 2 svarer til middel og 3 svarer til høj

Sprednings-potentiale	Levestedets bevarings- eller naturværdi	Påvirkning af hjemme-hørende arter	Påvirkning af økosystemer	Økonomiske effekter	Helbreds effekter	Harmonia	Samlet
2	1	1	1	2	2	5	9

Spredningspotentiale: 2 (middel). Spredningspotentialet for Klippedue er vurderet til høj. Den er i stand til at yngle hele året, 2-3 kuld årligt med 2 æg i hver¹. I ekstreme tilfælde kan den få op til 9 kuld på én ynglesæson². Allerede når den er 6 måneder gammel, er den i stand til at lægge sit første kuld æg². Duerne fodrer deres unger med et osteagtigt sekret kaldet duemælk. Denne specialisering gør, at duerne ikke er afhængige af insektfangst, hvorfor duernes ynglesæson strækker sig over længere tid end andre fugles². Bestanden af Klippedue/Tamdue er stabil eller voksende i Europa.

Levestedets bevarings- eller naturværdi: 1 (lav). Levestedets bevaringsværdi for Klippedue er vurderet til lav. Naturligt lever Klippeduen på klippefyldte lokaliteter, nær havet. På den ikke hjemmehørende lokaliteter er byens mursten og beton skiftet ud med de oprindelige klippesider¹. Tamduen er en udpræget byfugl. Her finder de gode reddepladser, rigeligt med føde og ingen naturlige fjender².

Påvirkning af hjemmehørende arter: 1 (lav). Påvirkningen af hjemmehørende arter for Klippedue er vurderet til lav. Arten udkonkurrerer ikke nogen hjemmehørende arter⁶.

Påvirkning af økosystemer: 1 (lav). Påvirkningen af hjemmehørende arter for Klippedue er vurderet til lav.

Økonomiske effekter: 2 (middel). De økonomiske effekter for Klippedue er vurderet til middel. Duens redemateriale består ofte af småpinde og strå og en kage af dueekskrementer, hvilket kan ende med at tilstoppe tagrender og nedløbsrør, med store omkostninger til følge. I de områder, hvor der er store bestande af duen er det et problem med ekskrementer på bænke, statuer og biler. Den mest effektive forebyggelse mod duer er at gøre bygningen uegnet til ynglested eller opholdssted. Endvidere skal duerne forhindres i at flyve ind på lofter gennem åbne eller ødelagte vinduer⁴.

Helbredseffekter: 2 (middel). Helbredseffekter for Klippedue er vurderet til middel. Tamduers afføring og støv indeholder mikroorganismer, der kan forårsage alvorlige sygdomme, hvis småbørn spiser eller indånder det⁵.

Total score = 9

Kilder

¹ Dansk Ornitologisk Forening: Available at www.dofbasen.dk/ART/art.php?art=06650 (IGN421).

² Aalborg Kommune 2008. Duer og måger i Aalborg Kommune. Få større indsigt i fuglenes levevis og hjælp til regulering: Available at http://www.lykkebo.dk/21_duer/Maage_13_05_2008.pdf (IGN403).

³ HUL <http://www.dofbasen.dk/ART/art.php?art=06680> Besøgt 18.11.2015 (IGN1869).

⁴ Absolut Skadedyrsservice: Available at <http://www.absolut-skadedyr.dk/stop-duer/> (IGN404).

⁵ Sundhedsstyrelsen 2009. Hygiejne i daginstitutioner. Anbefalinger om forebyggelse og sundhedsfremme for børn inden for hygiejne, miljø og sikkerhed. 4 (1): Available at http://www.sst.dk/publ/Publ2009/CFH/Hygiejne/Hygiejnei_daginst09.pdf (IGN405).

⁶ Personlig kommentar Knud Flensted. Workshop 26.10.2015 (IGN2001).